

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Yttrande över "Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier" (SOU 2024:1)

Er beteckning: Ju2024/00057

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig över "Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier" (SOU 2024:1).

Länsstyrelsen anser att utredningen är mycket viktig i arbetet med att stärka och skydda offentliganställda mot alla former av våld, hot eller trakasserier. Oavsett om detta sker på arbetstid eller under den anställdes fritid där orsaken kan kopplas till den anställdes yrkesutövning. Länsstyrelsen anser vidare att utredningen är väl genomarbetad och den offentliganställdes utsatthet är väl beskriven.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen delar i huvudsak utredningens slutsatser och förslag men lämnar följande synpunkter kopplat till utredningens tre delar.

1. Ett förstärkt straffrättsligt skydd för tjänstemän

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning och vill förstärka utredningens slutsats att det är bra att kopplingen till myndighetsutövningen förtydligas. Att hot mot tjänsteman utvidgas till hot om brottslig gärning inte bara som idag, hot om våld. Att förgripelse mot tjänsteman ändras så att den inte kräver att brottet ska ha en effekt för att det ska definieras som brottsligt.

2024-04-08

2. Minskad exponering av namn i handlingar

Länsstyrelsen delar utredningens förslag kopplat till utredningens direktiv vad avser att ersätta namn med anonym beteckning alternativt ersätta namn med myndighet som efter sekretessprövning kan lämnas ut.

Beträffande föreslagen ändring i 33 § förvaltningslagen vill Länsstyrelsen påtala att möjligheten att utelämna namn i en underrättelse om beslut bör vara mer generellt hållen, utan krav på att risken ska behöva vara särskilt framträdande. Härvid bör det räcka med men. Dvs föreslagen ändring i 33 § förvaltningslagen bör justeras till "kommer att utsättas för våld eller annan allvarlig olägenhet, får myndigheten utelämna uppgifterna om dem i en skriftlig underrättelse om ett beslut."

3. Skydd för offentliganställdas uppgifter

Länsstyrelsen ställer sig mycket positiv till det alternativa förslaget om ett starkare skydd för uppgifter inom den personaladministrativa verksamheten genom ett nytt fjärde stycke till 39 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förslaget är i linje med Länsstyrelsen Stockholms hemställan om författningsöversyn, för att skapa ett stärkt skydd för medarbetare inom verksamhet som rör handläggning av rovdjurs- och djurskyddsfrågor samt offentlig kontroll av djurskyddsfrågor. Kravet på enbart men, till skillnad från kravet på våld eller annat allvarligt men i bestämmelsens första stycke, är en lämplig avvägning för att öka skyddet för särskilt utsatt personal.

Länsstyrelsen vänder sig dock emot att det föreslagna fjärde stycket, till skillnad från bestämmelsens andra och tredje stycken, ska innehålla ett rakt skaderekvisit. Utredningen anger att ett tillägg av namn i stycke tre, som har ett omvänt skaderekvisit, skulle bli ett för stort ingrepp i offentligheten. Någon närmare motivering till detta ställningstagande saknas men ska eventuellt tolkas mot resonemangen tidigare i utredningen kring namn i beslut.

Länsstyrelsen bedömer att ett omvänt skaderekvisit med fördel kan användas även i det fjärde stycket, om skyddet förbehålls särskilt utsatt personal. Här kan regeringen alltså peka ut en mindre krets än de som omfattas av skyddet i bestämmelsens tredje stycke. Det menar länsstyrelsen är i linje med bestämmelsens systematik och kan inte anses utgöra ett för stort ingrepp i offentligheten.

2024-04-08

Övrigt

Länsstyrelsen anser att det bör utredas om medarbetare som utsätts för någon typ av brottslig handling kopplat till sin yrkesutövning, och som innebär en ekonomisk skada, ska ersättas av staten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med utredare Magnus Lindow som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Susanna Löfgren, biträdande enhetschef Ida Karmteg och jurist Lovisa Falkesjö medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.